

TÄHEKE

Nr 4

1999

Hea tuju kool
Lohusalus

Kollane
autopõrnikas
teeb vallatust

5 suvist
auhinda

Lõbusad luule-
tused

Lepatriinude
lasteaed

Mänge sinu
sünnipäevaks

Kas sina kogud
postmarke?

Soode, jõgede
ja metsade maa

ISSN 0134-2266

TR 99

Tallinnast vähem kui 40 kilomeetri kaugusel asub Lohusalu Lasteaed-Algkool. Rahva seas kutsutakse maja kapteni majaks. Kunagise majaomaniku sugulased on andnud maja koolile kasutada. Räägitakse, et kaptenil olnud papagoi, kes akna taga puu otsas sageli sädistanud. Koolis on kuus klassi. Neis sädistab nüüd 45 õpilast. Neil on sõna:

MINU KOOL

Minu nimi on Risto. Ma olen kümne aastane. Käin ühes toredas koolis. Koolimaja asub kaunis kohas metsa sees ja merigi pole kaugel. See kool meeldib mulle, sest siin õpivad toredad ja abivalmis õpilased. Ka õpetaja on meil väga hea. Tema nimi on Ervin Laanvee.

Õpime hubases klassiruumis. Kuigi kolm klassi on koos, neljas, viies ja kuues, saame siiski päris kenasti hakkama. Eks õpetajal ole meiega tükk tegemist, sest enamuse klassist moodustavad poisid. Mulle meeldivad kehalise kasvatuse tunnid. Käime sageli metsas suusatamas või jooksmas. Mõned tunnid toimuvad mere ääres. Laupäeval on meil tantsutund, selles õpime huvitavaid tantse. Veel võib õppida plokkflööti. Peame koolis hästi käituma, sest oleme lasteaiastele eeskujuks.

Kristo Tõlts, IV klass

Kuigi olen kaheksa aastane, olen siin koolis juba neli aastat käinud. Käisin siin ka lasteaias. Kool on väike. Ma tunnen kõiki õpilasi. Ka kokatädiga olen ma sina peal. Minu klassis on 10 õpilast. Meil on noor ja ilus klassijuhataja Kelly Keevallik. Peale õppetööd käin ma plokkflööti mängimas. Meie koolis toimuvad tihti kontserdid ja ma esinen vahel.

Meie koolimaja. Riina Kalbre, III klass

Kool asub Lohusalu poolsaarel. Ümberringi on vesi ja ilus mets. Käime klassiga tihti poolsaarel matkamas.

Mulle meeldib koolis väga. Olen leidnud endale palju sõpru.

Martin Viikberg, II klass

Lohusalus on ilus loodus – nagu muinasjutus. Siin on hästi vaikne. Ka inimesed on vaiksed ja lahked. Klassid on meil alati puhtad. Suurel vahetunnil oleme õues. Kui keegi on prahti maha visanud, siis koristame selle ära. Meie koolis õpitakse ka inglise ja rootsi keelt. Õpime ka tantsu, kaunist liikumist ja mängime huvitavaid mänge.

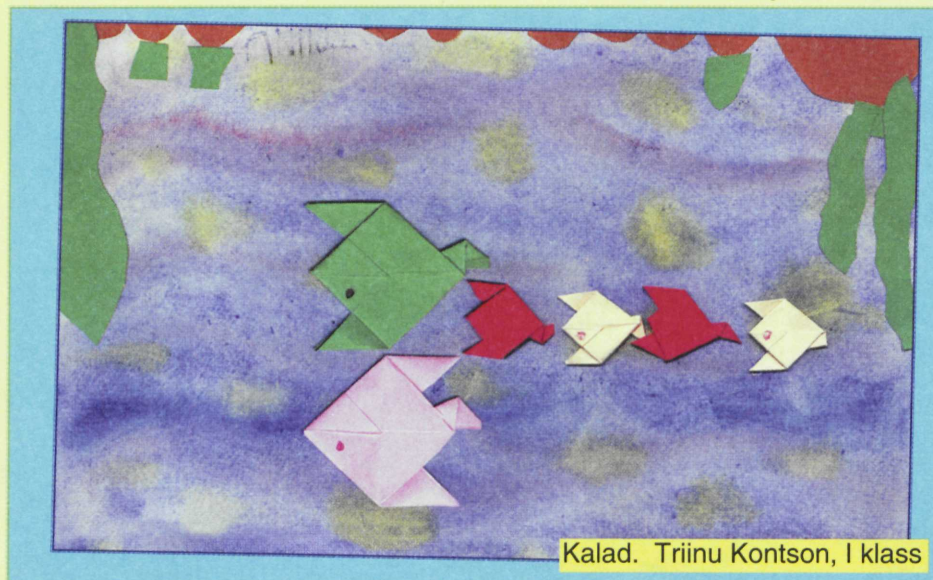
Marili Jõgi, II klass

Käbid. Siiret Mellis, I klass

Mina olen üheksa aastane. Meie klassis õpib 9 last. Meil on väga tore õpetaja. Tema nimi on õpetaja Kerti. Mulle meeldib kõige rohkem lugeda ja joonistada. Meie majas asub ka raamatukogu.

Kristiina Tähepõld, III klass

Kalad. Triinu Kontson, I klass

HEA TUJU KOOL

Kas pole nii, et kooli jõudes oled sageli veel unine ja tusane? Kuidas peletada tusatuju? Lohusalus algab koolipäev mõnusate liisutuslugudega. Need on sellised salmikesed, mida loed, liigutad end ja teed nägusid.

Singel-vingel ninaprill, meil oli kodus krokodill.

Krokodill tegi palju nalja, ajas lapsed toast välja.

Loe sinagi seda salmi, joonista sõrmega endale prillid ette, naera natuke ja tusatuju on kadunud.

Tuju tõstmiseks sobivaid salme on palju. Neid leiad ka TÄHEKESEST.

Kui tuju on hea, jääb paremini meelde see, mida parasjagu õpid.

Lohusalu koolil on palju toredaid tavasid. Paljud neist on seotud meie rahvakommetega. Mardi- ja kadripäeva vahel toimub sanditrall. Õpitakse selgeks laule, kombeid, pannakse

end vastavalt riidesse ja lähebki lahti tralliks. Käiakse poes, sadamas ja külavahel. Nii saavad laste trallist osa ka külaelanikud.

Nendel fotodel näed, kuidas möödunud aastal peeti volbripäeva. Rahva seas on see päev tuntud nõidade päevana. Peetakse seda 30. aprillil või 1. mail. Sel päeval süüdati lõke ja ratsutati luua seljas, et kurjad nõiad saaksid eemale peletatud.

Peanõiaiks oli seekord direktor Peep Raun trummiga.

Õpetaja Ervin Laanveed tuntakse mitte ainult Lohusalus, vaid ka kaugemal. 1997. aastal nimetati ta õpetaja Lauriks. Õpetaja Laur on Oskar Lutsu raamatus "Kevade" sõbralik, mõistev ja tark õpetaja. Selle nimetuse saavad parimatest parimad. Õpetaja Ervinit jätkub kõikjale. Lisaks oma õpetajatööle kutsub ta lapsi arvuti ette, õpetab tantsu, laule, mängu, pilli ja mida kõike veel.

Fotol on õpetaja Ervin lastega luua seljas nõidu hirmutamast.

Direktor Peep Raun tahab, et kõik lapsed armastaksid oma kodu, kooli, tundeid oma rahva kombeid ja muidugi austaksid teisi. Kas sina oskad laulda Eesti Vabariigi hümmi? Lohusalus oskavad seda kõik lapsed, sest seda lauldakse iga esmaspäeva hommikul.

Kõik lapsed ütlesid, et neil on ilusad puhtad klassiruumid. Mis teeb klassiruumi ilusaks? Oksad või lilled vaasis, seda kindlasti. Ka kaunid seinad. Lohusalu koolis on seinad maalitud kunstniku käega. Neil on merd ja kalakesi, kodukoha looduspilte.

Sööme koos lastega võileibu. Koolis polnud neil päevil elektrit, sooja toitu teha ei saanud. Kõik lapsed soovivad JÄTKU LEIBA. Ja söömise lõpetuseks:

Täna päikest, täna maad. Liidit, Sirjet täna ka. (Liidi ja Sirje on kokatädid.)

Lahkun koolist koos lastega. Üks väikemees pusib koridoripingil saapapaeltega. Direktor kummardub, seob paelad kinni, surub kätt ja soovib ilusat koduteed.

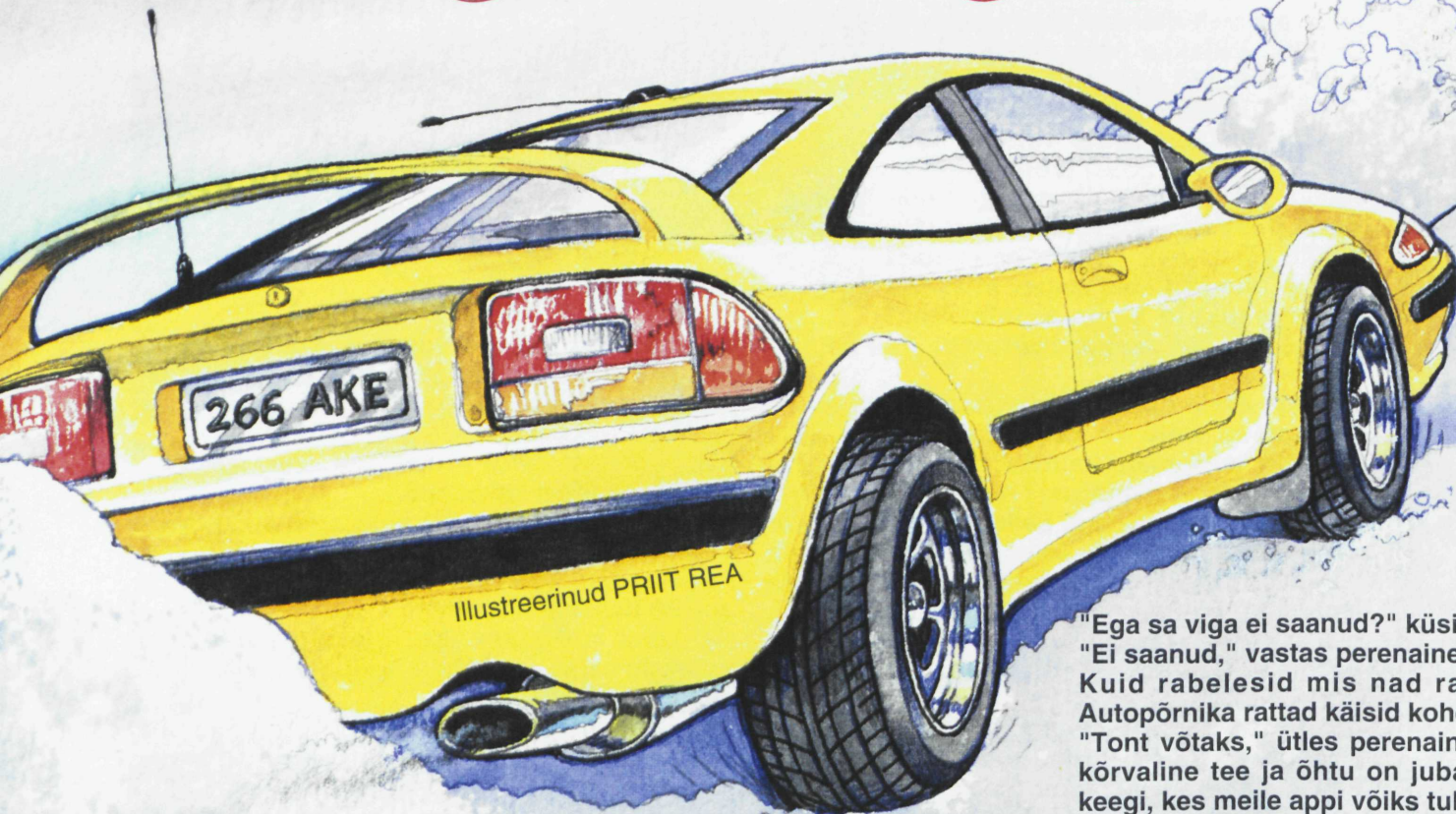
Oli kena koolipäev. Kui oleksin väike, siis tahaksin käia just sellises koduses koolis.

Elju Sild

Õnnelik õnnetus

AINO PERVIK

Illustreerinud PRIIT REA

Kollane autopõrnikas oli heas tujus. Ta kihutas mööda lumist teed ja ümises endamisi laulda. Autopõrnikal oli uus kassett sees. Laul kiskus koledasti kaasa. Autopõrnikas tundis, et ta tõuseb lausa tiivule. Vups! hüppas ta tee kohal õhku, ja laskus siis sujuvalt teele tagasi. "Ära tee niiviisi!" hüüdis perenaine. "Sa kaotad juhitavuse!" Kuid kollane autopõrnikas ainult naeris ja tegi uue hüppe. Enam ta tee peale ei maandunud. Autopõrnikas leidis end ninapidi lumehangest. Lumehang oli kraavis. Kollane autopõrnikas oli kihutanud otse kraavi. Nüüd ehmatas ta küll ära.

"Ega sa viga ei saanud?" küsis ta perenaiselt. "Ei saanud," vastas perenaine. "Katsume teele tagurdada." Kuid rabelesid mis nad rabelesid, teele tagasi nad ei saanud. Autopõrnika rattad käisid kohevas lumes tühjalt ringi. "Tont võtaks," ütles perenaine. "Siia me täna ööseks jäämegi. See on kõrvaline tee ja õhtu on juba käes. Enne hommikut ei söida siit läbi keegi, kes meile appi võiks tulla." Ometi oli neil õnne. Nende kõrval peatus punane masin. Ta oli õige vana ja teda hütigi masinaks, kuigi ta oli tegelikult ikka väike punane auto. Punane masin oli käinud suvemajast porgandeid toomas ja oli nüüd teel tagasi linna. "Tegid väikse hüppe?" küsis ta porisedes. Punase masina peremees tuli autost välja ja võttis oma pagasnikust trossi. Tross kinnitati väikese autopõrnika ninasse. Siis istus punase masina peremees oma autosse ja kollase autopõrnika perenaine oma autosse. Nad sundisid autod kõigest jõust edasi liikuma. See oli väga raske ja mõlemad autod hingeldasid kõvasti ja ajasid sinist suitsu välja. Ja siis äkki lendas kollane autopõrnikas kraavist tee peale tagasi! "Vaata siis, et sa uuesti kraavi ei aja!" torises punane masin. Tegelikult oli tal hea meel, et väike autopõrnikas jälle tee peale sai.

Aptsihh! Aptsihh! Aptsihh!

JAAN RANNAP

VOLDEMAR MILLER

Kaks nohu

Päike paistis, aga nina tilkus. Poiss pühkis küll, aga varsti oli jälle tilk nina otsas.

Jääpurikas tilkus ka. Tilkus: tilk-tolk, tilk-tolk.

Poiss vaatas ja küsis:

"Kas sul on nohu?"

"Nohu, nohu," ütles jääpurikas ja tilkus edasi.

"Jah, külm," ütles poiss aevastades ja nina nuusates.

"Kuidas külm? Soe, soe – see toob nohu," ütles purikas.

"Imelik," ütles poiss. "Kuidas siis nõnda – mulle toob nohu külm, sulle soe?"

"Soe, soe jah, päike paistab palavalt," seletas purikas tilkudes.

Nõnda see oli – ühele tõi nohu külm, teisele soe.

Aprillikuu varasoe õhtu oli just hämaraks tõmbunud, kui poiss Pärdi ema kuulis kahtlaseid hääli. "Tsihh!", kostis esikust. "Ap-ap-apsihh!"

"Krantsu!" küsis poiss Pärdi ema. "Kas sa oled majja hiilunud?"

Kuid koera esikus ei olnud. Riidenagi all aevastasid Pärdi sinised kummikud.

"Kullakesed! Mis teiega lahti on? Mida need hääled tähendavad?" imestas Pärdi ema.

"Arvatavasti nohu," sosistas parema jala kummik.

"Köha ei ole veel välja löönud," kähises ta paariline.

"Kevadised märjad ilmad," kahetses parema jala saabas.

"Palju vett igalpool," nentis aevastust tagasi hoidev paariline.

"Imelik," ütles Pärdi ema. "Mina arvasin, et teie mõlemad olete niiskuskindlad."

"Ainult teatava piirini," sosistati nurgas.

"Sääre ülemise ääreni," kähistati kurvalt. "Aptsihh! Aptsihh! Aptsihh!"

"Selge pilt," sai Pärdi ema asjast aru. "Nüüd ei tohi hetkegi viivitada. Otsemaid sooja ja kuiva kohta!" Ta võttis mõlemad kummikud, toppis need kokkukortsutatud ajalehti täis ja tõstis vastu pliidi soemüüri. "Hea oleks, kui teie tõi Pär dile külge ei hakkaks."

Aga oli juba hakanud.

"Aptsihh! Aptsihh! Aptsihh!" kostis teisest toast.

"Seda ma kartsin!" hüüatas Pärdi ema ja kiirustas sinnapoole. Kummikud vaatasid teineteisele otsa.

"Nüüd vist topitakse ka Pärdi sisse ajalehti," ütles üks.

"Ja siis pannakse sooja kohta," lausus teine. Ning mõlemad nihutasid ka endid kuumale müürile lähemale.

"Mõnna, mõnna!" kiitis parema jala kummik.

"Samad sõnad," nõustus vasakpoolne paarimees.

"Homme oleme jälle hakkamas."

"Igatahes. Kindla peale."

"Ainult, kas tead, kui jälle läbi suure lombi lähme, katsun varvastele tõusta," lubas parema jala kummik.

"Aga mina venitan säärt ülespoole," töotas vasema jala kummisaabas.

"Aptsihh! Aptsihh! Aptsihh!" kostis tagatoast.

DAGMAR NORMET

Lepatriinude lasteaed

Heliseb telefon.

Vanaema: Hallo! Hallo!

Laps: Tere, vanaema!

Vanaema: Tere, Janeli! Kus sa oled? Ma ootan sind!

Laps: (nutab)

Vanaema: Kullake, mis juhtus?

Laps: Ma ei saa sinu juurde tulla... (nutab)

Vanaema: Oh sa mu tipi-täpiline lepatriinu!

Laps: Jaa, mina olen nüüd (naerab) hi-hi-hii!

tipi-täpiline lepatriinu! (Laulab)

Täpid on Kaidol

ja täpid on Miinal.

Täpid on Maidol, Tiinal.

Täpid on Vollil

ja täpid on Siimul.

Täpid on Vallil, Triinul.

Lasteaias kõik on kriimud

täpilised lepatriinud!

Vanaema: Janeli, mu väike Janeli, mu tipi-täpiline lepatriinu! Tuleb kevad, küll sa näed, täpid kaovad imeväel.

Laps: Kas tõesti kaovad?

Vanaema: Täpid kaovad Kaidol

ja täpid kaovad Maidol, Tiinal.

Täpid kaovad Vollil

ja täpid kaovad Siimul.

Täpid kaovad Vallil, Triinul.

Lapsed pole enam kriimud

täpilised lepatriinud.

Laps: Aga, vanaema, ütle, kuhu täpid kaovad?

Vanaema: Tuul see võtab täpid kaasa.

Metsa taga, lilleaasal

tibatillukesed tiivad

täpikesed lendu viivad.

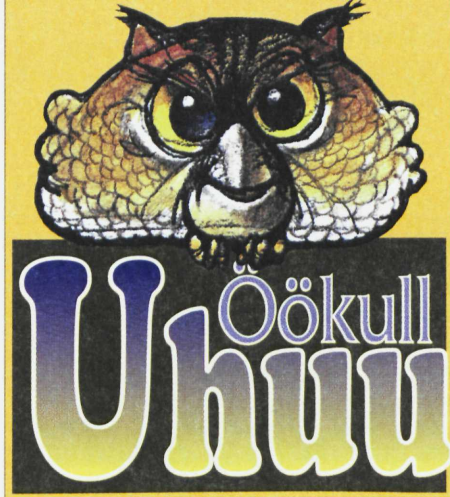
Ja siis kenal kevadpäeval

Jasteaia lapsed näevad:

nende täpid, nende kriimud –

neist sai tuhat lepatriinut!

Millal inimene esmakordselt õhku tõusis?

Aap Virge Tartust

Inimene on alati lennata tahtnud. Juba pooltuhat aastat tagasi tegi tolle aja kuulsamaid kunstnikke ja teadusemehi Leonardo da Vinci lennumasinatate jooniseid. Aga esimene õhulend tehti siiski õhupalliga, mitte lennumasinaga. 1783. aasta sügisel lendas Arlandi markii koos ühe kaaslasega üle Pariisi.

Muide, üks kana, lammas ja part tõusid õhupalliga õhku siiski kaks

Joonistanud HELI VEIGEL

kuud varem. Aga nemad ei teinud seda muidugi oma soovil.

Kust on pärit banaan?

Ly Kuuse Tallinnast

Banaanid, mida me poest ostame, tulevad soojadest maadest, peamiselt Ameerika mandrilt. Kuid Ameerika ei ole banaanide kodumaa. 500 aastat tagasi ei olnud seal banaanide keegi näinud. Banaanide istikud on pärit Aasiast. Muistsed kreeklased tõid need kaasa Aleksander Suure sõjakäikudelt. Ameerikasse viisid banaanide hispaania maadeavastajad.

Vilja kandev banaan ei ole puu, vaid päratu rohttaim, mille kõrgus ulatub 9 meetrini. Tema kasvukiirus on erakordne. Kulub ainult aasta, et istik vilja kandma hakkaks.

ÕÖKULL UHUU REKORDITERAAMAT

KÕIGE SUUREM KISKJA

Kõige suurem taimetoitlane on elevant. Aga kes on kiskjatest kõige suurem?

Kõige suurem kiskja on jääkaru. Tema pikkus võib ulatuda kolme meetrini, kaal kuni tuhande kiloni. Ameerika uurijate kinnitust mööda pole nemad viimasel ajal küll oma ekspeditsioonidel 600 kilost raske- mat jääkaru kohanud.

Kuidas säärast looma saab kaaluda?

Uinutipüssiga pannakse jääkaru magama ning veeretatakse siis spetsiaalsele vaibale. Vedrukaaluga helikopter kergitab looma kaalumiseks õhku.

KÕIGE KÕRGEM, KÕIGE VANEM

Maailma kõrgeim puu on Ameerikas Kalifornia rahvusparkis kasvav sekvoia, mille nimeks

Hovard Libby. Puu on üle 110 meetri kõrge.

Kõige vanem puu (vanus on kontrollitud) kasvab samuti Ameerikas Nevada osariigis. See on mändide hulka kuuluv 6,4 meetrilise ümbermõõduga 4900 aasta vanune hiid, mis vaatamata suurele ümbermõõdule pole kuigi kõrge.

KÕIGE SUUREM ELUS- ORGANISM

Selleks on haavapuude grupp Ameerikas Utahi osariigis, mis võtab enda alla pindala 43 ha. Ühest kannust ja tema juurevõsudest on kasvanud 47 000 tüve. Ühe tüve eluiga selles haavikus on keskmiselt 65 aastat, aga kogu organismi iga võib mõõta tuhandete aastatega.

KÕIGE PAREM ÕHUPUHASTAJA

Jaapani rahvusliku instituudi teadlased otsisid mitu aastat taimi, mis autoteede ääres neelaksid kõige enam kahjulikke aineid. Kaheksakümne uurimise all oleva taime hulgast osutusid parimaks pappel, päevalill ja riis. Seal, kus tee ääres olid paplid või päevalillepõllud, osutus õhk kõige puhtamaks.

Uku leidis nuku

OTT ARDER

PUUPALJA PUUNUKU
LEIDIS KORD UKU.
LEIDA VÕIB MÕNDAGI
SEE, KES EI TUKU.

NUKULE NIMEKS
POISS PANI ARSEENI,
SIIS LÄKS KOOS NUKUGA
OTSIMA SEENI.

METSA SEEST LEIDSID NAD
PILVIKU ÜHE,
SELLEST ARSEENI
SAI KÜBARA PÄHE.

PUUNUKK NÜÜD ENAM
EI OLNUD PUUPALJAS,
POLNUD PUUPALJAS
JA POLNUD KA NÄLJAS.

RÕÖMSAL MOEL KUUSE ALL
NUKK PURES KÄBI.
VÕIB-OLLA ARVATE,
ET SEE EI SOBI?!

SEE, KES ON PUUST,
IKKA KÄBISID SÖÖB.
UKULE KOMMID JA JUUST
RÕÖMU TEEB.

ÖÖKULL HUIKAB: "UHUU!"
SAABKI LAULUKE LÄBI -
UKU SÖÖB KOMMI,
PUUNUKK JÄRAB KÄBI.

Külma tembud

ENO RAUD

KUI KÜLM SUL VÕTAB NINA ÄRA
JA VÕTAB KA VEEL KÕRVAD ÄRA,
SIIS ON SEE VÄGA PAHA, KUNA
SA NINATU- JA KÕRVUTUNA
EI TUNNE ENAM ENNAST ÄRA.

Illustreerinud EVERI VÄHI

ENO RAUD Konn ja vähk

JÕES KONN KORD ÜTLES VÄHILE:
"KUI LÄHEKS ÕIGE VÄHILE?"
VÄHK AGA VASTAS KONNALE:
"MA LÄHEN HOOPIS KONNALE!"
TA SAMMU KONNA SUUNAS TEGI
NING KONNA PEA LÄKS HIRMUST SEGI.
TA KARJUS: "OLED PÄRIS SÕGE!"
JA PISTIS PLEHKU PÄRIJÕGE.

ENO RAUD
**Konnad
tiigis**

ASJALUGU ON NII,
ET TIIGIS SUPLEB KONNI.

JÄ UPPUMIST EI KARDA KONNAD,
SEST LOOMULT KAHEPAIKSED ON NAD:
NII KUIVAL MAAL KUI MÄRJAS VEES
NEIL ÕNNELIKULT HING ON SEES.

**Tillukene
poni** MILVI PANGA

KUI PONIKESSEL POLEKS LAKKA,
SIIS TA LUNIKS LAKKAMATA:
TAHAN LAKKA, TAHAN LAKKA!
LAKKA TAHTMAST MA EI LAKKA!

EI KEELAKS EMA SEDA HEALE.
KOOS NAD KOBIBS LAKAPEALE.
SEAL SIIS KÕRVU SEISAKS VAKKA,
SEAL SUUR JONNIJORU LAKKAKS.

MILVI PANGA
**Tiritammed ja
tippsibulad**

RÕÖMSASTI KASVAVAD AIAS
TIRITAMMED JA TIPPSIBULAD.
TIPPE (NEID SIBULAI) TULEB
HOOLSASTI KASTA JA HARIDA
JA EGA ÜHTEGI TIRITAMMEGI
RAATSI MAA KÜLJEST LAHTI TIRIDA.

ELLEN NIIT
**Värsijuppe
väikesele
Jakobile**

MARI UURIS TELEKAVA,
TEGI LAHTI TELELAVA.
TELERUUDUST NUKUPERE
HÕIKAS JAKOBILE TERE.
SIIS ÜKS JÄNES AERUTAS,
TEINE LAPSI NAERUTAS.
SELLINE ON TELETAVA.
KLÕPS! – JA LÖPPES TELEKAVA.

EMM LÄKS POODI,
ÕDE KOOLI.
JAKOB ISTUS AUTOROOI,
SÕITIS MÕNUGA JA KAUA
ÜMBER SUURE SÖÖGILAU.
VÄIKE JUHT – ON SELGE VIST TEIL,
VEEL EI TOHI SÕITA RISTTEIL.
RISTTEEL VÕTAB ISA ISE
OMA HOOLEKS ROOLIMISE.

Mänge sinu sünnipäevapeoks

KUMMALINE KÜLALINE

Selles mängus ei ole võitjaid ega kaotajaid. Nalja saab aga küll.

Sa ütled, et üks sünnipäevakülaline on saabumata. Anna mõista, et see võib olla nii loom, lind kui inimene. Edasi pane ette tundmatust külalisest pilt joonistada.

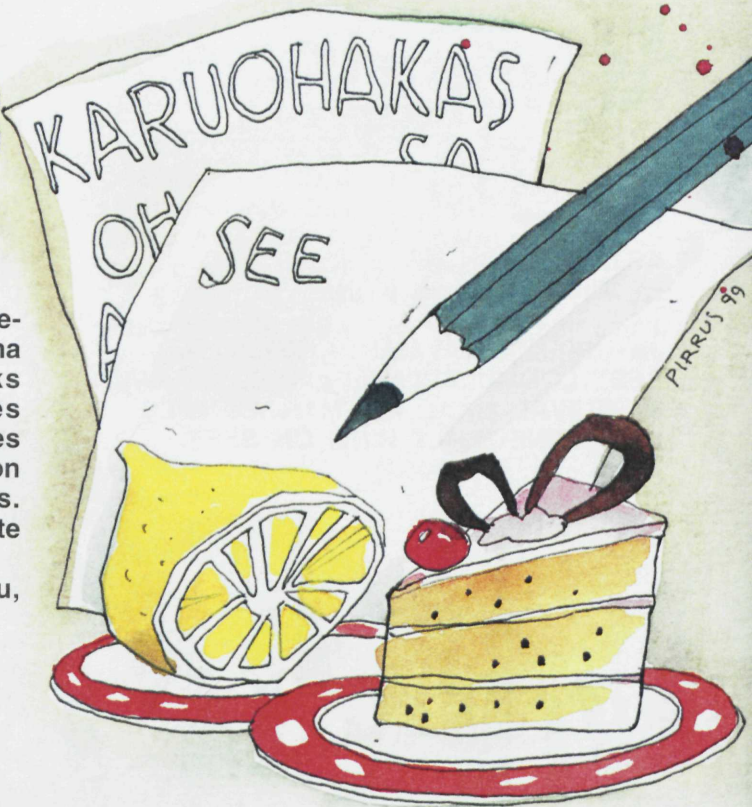
Varusta kõik paberilehe ja pliiatsi(te)ga. Joonistagu nüüd igaüks paberi ülaossa selle pea, keda ta puuduvaks külaliseks arvab. Peal peab olema üsna pikk kael. Nüüd voiditakse paberi ülaosa kokku, nii et järgmine joonistaja pead ei näe. Nähtaval oleva kaelajupi külge tuleb tal keha joonistada. Uus voltimine ning paberite vahetus. Kolmas joonistaja teeb kummalisele külalisele jalad alla.

Nüüd võite paberid lahti voltida. Kes tegid kõige naljakama pildi? Lõpetuseks mõelge kummalisele külalisele nimi.

KARUOHAKAS

Pliiatsid on su sünnipäevakülalistel juba olemas, paber samuti. Lase kõigil kirjutada sinna sinu valitud parajalt pikk sõna. Näiteks KARUOHAKAS. Nüüd vaadake kella. Kes suudab 5 minuti jooksul moodustada selles sõnas olevate tähtedega kõige enam sõnu, on võidumees. Sõnadel peab olema tähendus. Pärinimed (inimeste, loomade, geograafiliste paikade nimed) ei tule arvesse.

KARUOHAKAS: karu, sara, kaak, sukk, aku, saak, kohus jne.

langeb ta mängust välja ja asemele astub uus vastaja. Mängust langeb välja ka kestahe küsijate hulgast, kes naeru pidada ei suuda. Huvitav, huvitav, kes jääb viimasena mänguringsi?

MILLE LÖHN ?

Selle mängu korraldamiseks läheb sul tarvis midagi, millega kaaslaste silmad kinni siduda (sallid võiksid sobida), nelja taldrikut ja nelja asja, millel on küllalt tugev lõhn (juust, õun, kaalikaloik, sidruniviil, vorstitükk, piparkook, kohvioad jm).

Pane salaja need neli asja taldrikutele ja anna pimedaks tehtud sõpradele järgemööda nuusutada. Siis toimetage taldrikud kõrvale ja las mängijad kirjutavad üles oma neli oletust. Kes sai kõige rohkem pihta?

PUDRUNUI

Selle mängu mängimiseks hakkab keegi vastajaks. Ta seisab teiste ette, kes pommitavad teda kiirete küsimustega. Küsida võib kõike: Mis on su nimi? Kes on sulle kõige armsam? Kes on su lemmiknäitleja? Kes elab naaberkorteris? jne.

Mida ka ei küsitaks, vastaja peab naermata kostma: pudrunui. Kui ta naeru ei saa pidada

Elmo Viigipuu ja tema poeg Rain elavad Hiiumaal. Nii isa kui poeg armastavad koguda marke. Isa teeb seda juba 30 aastat, poeg 10 aastat.

Soomes, muidugi ka Hiiumaal ja mujal Eestis. Raini teiseks kogumisteenaks on saarused. Küllap sa oled kuulnud õige kaugel ajal elanud elukatest. Rain pakub vaatamiseks kaks saarusega marki. Üks

Milliseid postmarke te kogute?

Algul kogusin kõiki marke, mis kätte juhtusid. Mulle meeldisid eriti margid lindude ja loomadega. Neid oli huvitav vaadata, targemaks sai ka. Rõõmu pakkus see, kui leidsin margilt tuttava muinasjutumotiivi. Marke on ju tohutult palju ja kõike koguda ei jõua. Õnneks tuli siis, palju aastaid tagasi, müügile Ako Pärlisti raamat "Riigi visiitkaart". See on tänaseni ainuke raamat, millest eesti keeles margikogumise aabitsatõdesid lugeda saab. Riigi visiitkaardi all mõeldakse siin selle riigi postmarke. Need ju tutvustavad oma riiki mujal maailmas. Raamatut lugedes sai selgeks, et nutikas on koguda mõne riigi marke või siis marke mingil kindlal teemal. Nii hakkasin minagi oma kogu kokku tõmbama. Siiani kogun marke, millel on kuulsate maalikunstnike looming. Kas see on huvitav, küsite teie. Ju siis minu jaoks on. Margilt saad teada, kes millise maali ja millal maalis. Olen alati kogunud ka Eesti Vabariigi postmarke, nii vanu kui praeguseid. Muide, avastasin, et ka teised riigid annavad välja postmarke, mis on seotud Eestiga. Pakun siin vaatamiseks Tšehhoslovakkia postmargi, mis on pühendatud eesti kunstnikule Vive Tollile.

Poeg Rain kogub laevadega marke. Tema esimese kogu pealkiri oli – Laevad Läänemere lainetel. Raini kogud on osa võtnud näitustest Ahvenamaal, Rootsisis,

neist on antud välja Ameerika Ühendriikides. Margilt leiad selle riigi nime lühendi U.S. Teine mark on Suurbritanniast. See riik andis välja maailma esimese postmargi. Selle maa markide tunnuseks on kuninganna siluett. Algajale margikogujale soovitame: ärge kohe rutake ümbrikult postmarki ära võtma. Margi võib ära võtta hiljem, kui teadmisi rohkem ja asjatundjaga nõu peetud.

Jälle on käes kevad. Päevad lähevad aina pikemaks ja õhtuti on valge. Nüüd lausa kisub õue. Seal on hea joosta, mängida, sõita jalgrattaga või rulluiskudega. Ja just aprillis ja mais sagenevad liiklusõnnetused teiega, lapsed. Miks? Mängulust on nii suur, et ununevad ohud ja ettevaatlikkus.

KUS ME MÄNGIME ?

Parim koht: mänguväljak või spordiplats.

Kõnnitee ei ole mängimiseks.

Sõiduteel ei sõideta rula või rulluiskudega.

PARIM SÕIDURIIST ON JALGRATAS

Aga seda ainult siis, kui su jalgratas on korras, kui tunned liiklusreegleid ja oskad hästi sõita.

Liiklusreeglid lubavad sind jalgrattaga sõita tänavatel ja teedel siis, kui oled 10 aastat vana. Vanusest üksi siiski ei piisa. Tuleb anda ka eksam liiklusreeglite tundmises ja saada jalgratturi tunnistus. Ja veel: enne kui rattal tänavale kihutad, tuleb õppida hästi sõitma.

Hea sõitja on see, kes

- saavutab kohe tasakaalu ja alustab sõitu rahulikult.
- pidurdab sujuvalt,
- suudab juhtida ratast ühe käega, et näidata teise käega suunda.

JALGRATTUR ANNAB MÄRKU NII:

- * parempööret või peatumist näitad parema sirge käega.
- * vasakpööret näitad vasaku sirge käega.
- * kätt viibutad üles-alla siis, kui pead äkki pidurdama.

Pildil näed, mis peab jalgrattal olema, et sellega sõita tohiks. Ära unusta ka pumpa ja mutrivõtmeid. Pähe pane kiiver.

Mida need märgid tähendavad? Kirjuta vastused numbrite järjekorras paberile ja saada 25. aprilliks toimetusse. Meie aadressi leiad ajakirja tagakaane siseküljelt. **PARIMATELE AUTASUKS LIIKLUSMÄNG !**

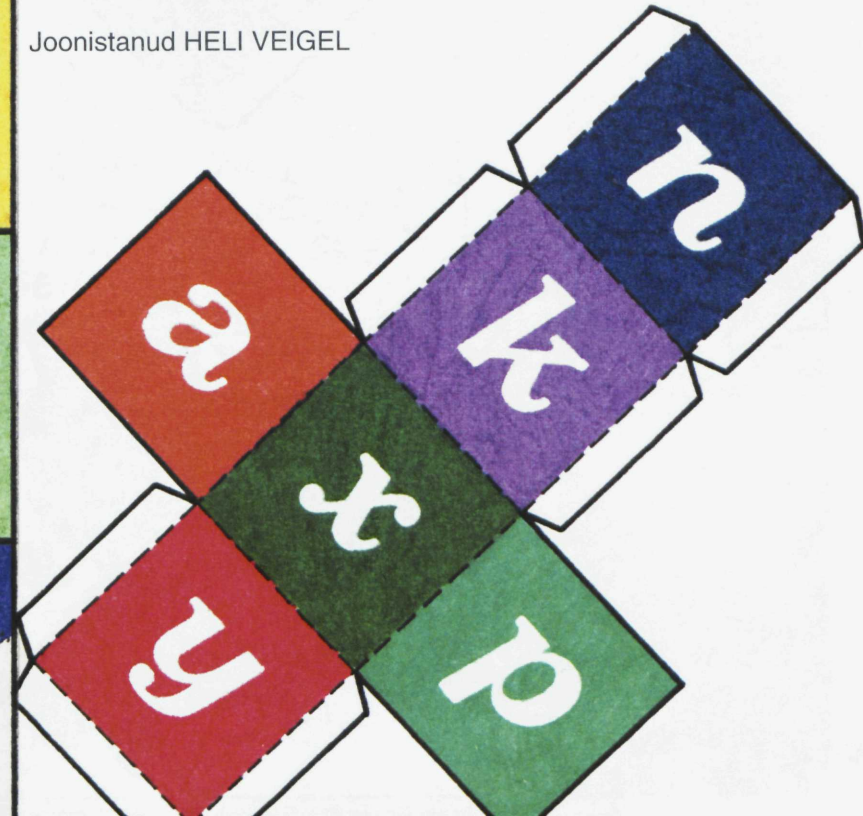

TÄRINGUMÄNGUD

Kui oled selle seletuse läbi lugenud, lõika mängukaardid ja täringud välja. Liimi täringud kokku. Lillekimbu täringul pead valima, kumma poolega soovid mängida: lilleõite või nende nimede esitähedega. n- nurmenukk, k- kannike, karukell, a- anemoon, p- paiseleht, x ja y- tühi vise. Tühi vise on ka sinilille ja küüliku korral, sest neid mängus pole. Mängureegleid võid mitmeti varieerida ja ise juurde mõelda. Põhimõte on see, et täringu viskel saadud looma, linu või lille (oleneb, kumma poolega kaartidest sa mängid) kujutis toob sulle vastava kaardi karja või kimpu.

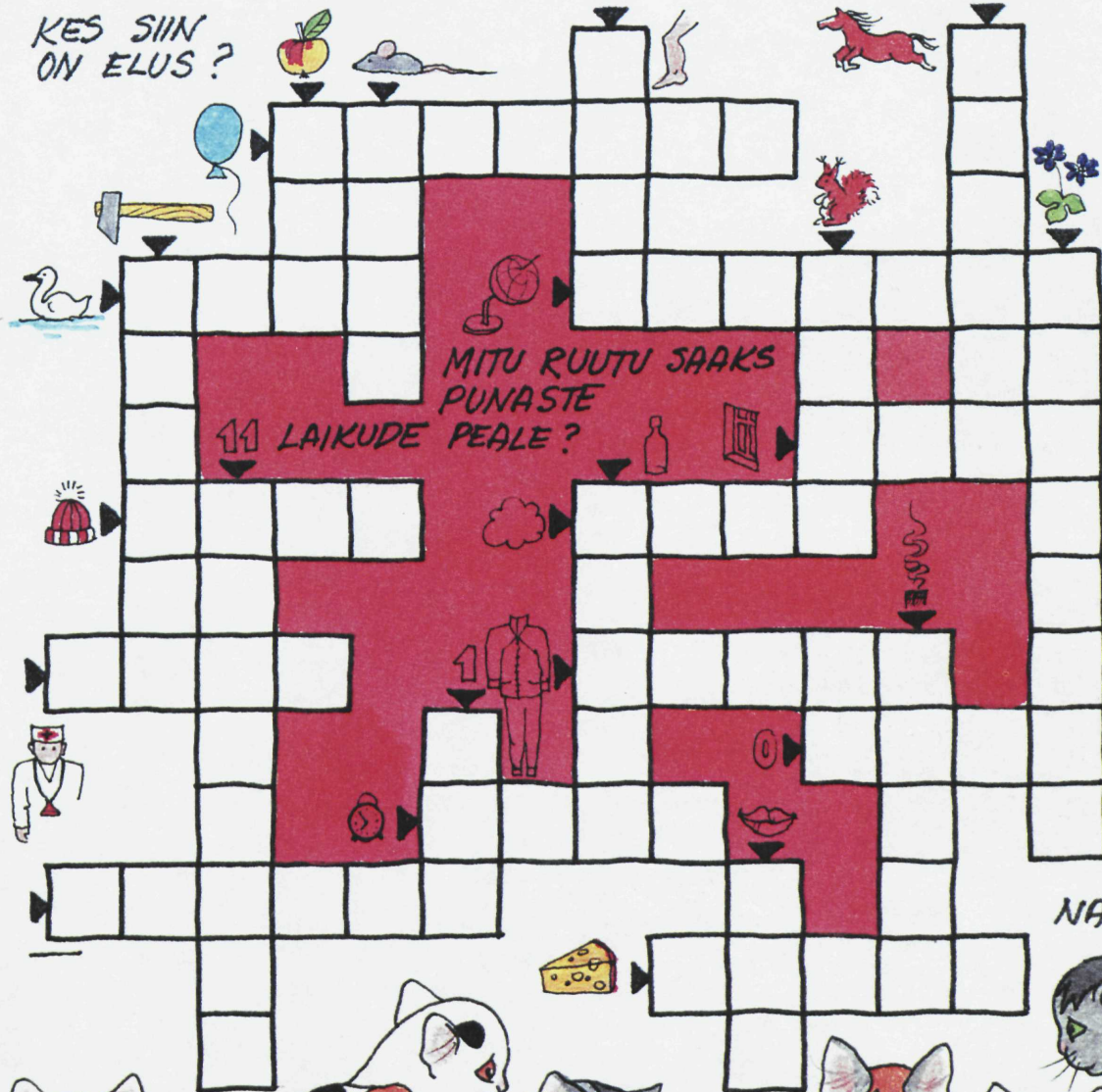
1. Üksi mängides vaata, millised sarnased loomad või lilled kogud kõigepealt nelja kaupa karja või kimpu.
2. Kahekesi hakake kumbki korjama 3 eri looma või lille. Milliseid kolme, see selgub esimeste täringuvisetega. Võidab see, kes esimesena kogub kaks tervet karja või kimpu ning rohkem kolmandast.
3. Kahe või neljakesi mängides võite aga korjata just erinevaid loomi, lille ja võidab see, kel esimesena käes vastavalt 2 või 1 viiekaardilist riba.
4. Mängides kolmekesi, korjake kõik 2 erinevat karja. Võidab see, kes saab need kokku.
5. Ja muidugi on võimalik teha üks lühike viiekesi mäng!

Joonistanud HELI VEIGEL

KES SIIN ON ELUS?

MITU LÕNGAKERA ?

LEIA LÕNGA SASIJATE SEAST KAKS PAARI SARNASEID KASSIPOEGI !

Joonistanud HELI VEIGEL

PERIOODIKA AS
Lasteajakiri
TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 698
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697
Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

ESIKAANE
JONISTAS
TIINA
REINSALU

SOODE, JÕGEDE ja metsade maa

Kaitsealale nime andnud Pedja jõgi.

Aastatuhandend tagasi oli Võrtsjärv umbes poole suurem. Järve kunagine kirdepoolne osa on nüüdseks kinni kasvanud. Seal on nüüd sood ja metsad, mida läbivad arvukad jõed ja ojad. Alam-Pedja – kutsetakse seda paikkonda.

Alam-Pedjal pole ühtki suurt maanteed ja vähesed kitsad metsateed on aeg-ajalt sõiduautole läbimatud.

Alam-Pedjal elab väga vähe inimesi. Seal on palju piirkondi, mille kohta võib öelda: puutumatu loodus. Kevaditi ujutavad tulvaveed üle suure osa Alam-Pedjast. Siis peatub seal arvukalt läbirändavaid linde.

Soosaarte põliste metsade radu tunnevad karud, hundid ja ilvesed inimesest paremini. Mitme vägeva puu ladvas on pesad merikotkal ja kaljukotkal...

Et Alam-Pedja loodusharuldused säiliks, on see piirkond kuulutatud looduskaitsealaks.

ARNE ADERI tekst ja fotod.

SUUR SUVI LÄHENE

Eks ole, päike käib juba päris kõrgelt. Kevad on käes ja kaugel siis see suvevaheaeg enam on. Mida sa ootaksid saabuvast suvelt, kui kõik otsused oleks sinu enda teha? Missugune oleks tõeliselt tore suvevaheaeg sinu unistustes, sinu suveprojekt – nagu praegu suured inimesed räägivad.

TÄHEKE ootab sinu suveplane kuni 1. maini. Kiirusta, ehk on just sinul häid mõtteid, mis ka teistele hoogu annavad.

Kõitvamate suveplaanide väljamõttelejatele 5 suvist auhinda kogu perele!

Händkakk – kaitseala põliselanik

Kõrgete mändidega kaetud raba-
peenral on kaljukotka pesa.